

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
Helyben: Vidéken:
Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
Negyed évre . . . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
jutányosan számítva a kiadóhivatal veszi fel.
Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 30 fillér. —
Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyititéri közle-
mények jutányos díjazás mellett közöltnének.

Pandato-utca 60. szám.
Kiadóhivatal
"Pannonia" könyv és papirkereskedés
Baross-utca 74.
Kéziratokat nem adunk vissza.

II. évfolyam

1905. december hó 17.

51-ik szám.

Legyünk magyarok! . .

Vértünket szivja, telhetetlen szomjúságát munkánk verejtékével oltja el fáradságunk gyümölcsén hizik a magyar piacon élő osztrák ipar. Ausztriának különféle nemzetiségekből álló népe hosszú idő óta rajtunk élőszködik, ipara, kereskedelme Magyarországot árasztja el silány termékeivel s a magyar nép munkásságának java részét hordja el visszahozhatlanul. A magyar nemzet évszázados küzdelmei között, nehéz, válságos időkben, a magyar társadalom békés munkálkodása közepette egyaránt ránk nehezedett az osztrák ipari és gazdasági rendszernek, természetes fejlődésünket és haladásunkat gátló nyomása.

A mikor a magyar társadalom a nemzeti lét nagy harcát vívja, a mikor az ország boldogulásáért, a nép jólétéért folyik a küzdelem, a mikor az idegen törekvések országos felháborodást idéznek elő, a melynek a nyomán csak a „végtelen szenvedés és nyomor“ kinálkozik számunkra, akkor észre kell vennünk, meg kell látnunk, hogy bajaink kulforrása abban a közönyösségben van, a mellyel gazdasági kérdéseink és az osztrák ipar gyártmányaival szemben viseltetünk. Mindég szegényebb és szegényebb lesz az ország, milliók és milliók vándorolnak ki oly ipari tárgyakért, a mit idehaza is megszerezhetnénk; az osztrák ipar rongy portékáját megfizetjük, a magyar ipar pedig sínlődik. A munkásnép nem talál ide haza kereset forrásokat s kénytelen idegenbe vándorolni.

De e mellett a polgárság közterhei ijesztő mértékben növekednek, az idegen érdekek mindég nagyobb áldozatokat követelnek. Egész sereg cifrabőrbe bujtatott idegen élőszködik a

magyar nép zsirján, a hülyék, semmittevők és herék sokasága fényben és pompában él, nemzeti érzéseinket kigúnyolja, hazafias törekvéseinket fitymálja, a mikor a kereskedő, iparos, gazda és munkás küzd a megélhetés nehézségeivel. Mintha ennek a sok szenvedést és nehéz küzdelmeket átélt nemzetnek fiai arra volnának kárhóztatva, hogy azokat táplálja, a kik tőle távol egész idegenül, sem szellemi képességükönél, sem munkásságuknál fogva megélni nem tudnának.

Közállapotaink valóban oly szomorú viszonyok közé jutottak, hogy a védekezés minden eszközét meg kell ragadnia a magyar társadalom minden függetlenül gondolkozó tagjának, hogy az ország fejlődését, a nép megélhetését és boldogulását biztosíthassuk.

Gyávák nem vagyunk, csak nagyon, nagyon türelmesek; de a türelemnek is van határa. A végtelen türelem csak a szamarak és birkák erénye, a magyar ember pedig józan gondolkozásánál és önérteténél fogva erre az erényre nem vágyakozhatik. Agyafurt gazságokkal, furfangos ámitásokkal megtántorítani vagy félre vezetni nem engedi magát.

Elérkeztünk immár addig a határig, a hol a társadalomnak kell a védekezés hathatós eszközeit igénybe venni. A létfenntartás komoly kérdése előtt állunk. Az osztrák termékek ellen társadalmi uton kell megvédenünk a magyar ipart és közgazdaságunk minden ágát. Ha másként nem tudjuk hamarjában megakadályozni az osztrák ipari és gyári készítmények beözönlését és a nemzeti vagyon kivándorlását, társadalmi uton saját erőnkől állítsuk fel saját házunk küszöbén a vámsorompót; ne adjunk ki pénzt osztrák ipari készítményekért, sőt ha valamit nem nélkülözhetnénk, akkor se vegyünk osztrák portékát, hanem inkább angol, francia vagy más gyártmányt; c

mindenesetre a hazai ipar pártolása lebegjen szemünk előtt.

Ettől a védekezéstől semmiféle hatalom, semmiféle erő egyetlen embert sem foszthat meg. Ha mindenki követendő czélul tüzi maga elé a védekezésnek ezt a módját, akkor a nemzet akaratának érvényesülni kell s az ország boldogolása, ipari és gazdasági felvirágzása el nem maradhat.

Nagyon sokszor rá mutattunk néhez gazdasági viszonyaink orvoslásának ezen módjára, évek óta hangoztatjuk a hazai iparvédő szövetség megalakításának szükségét, sőt többször sürgettük a város törvényhatósági közgyűlésének a helyi iparpártoló egyesület megalakítására vonatkozó határozata végrehajtását; mindez ideig azonban az iparpártoló egyesület megalakítására egyetlen lépés sem történt, ámde most már komolyan elérkezett az ideje annak, hogy városunk közönsége is a védekezés terére lépjen.

Ha másként nem alakítsunk meg társadalmilag a magyar ipar és helyi iparvédő szövetségek. Kövessünk Debreczen és Brassó példáját, a mely városok mozgalmat indítottak arra nézve, hogy a szövetséget megalakítva annak tagjai ipari szükségleteik beszerzésénél első sorban a hazai termékeket veszik figyelembe s a szövetségben kívül állók között is minden lehető eszközzel oda hatnak, hogy a magyar ipart felvirágoztassák. E hazafias mozgalomtól Komárom város polgársága sem maradhat távol, hiszen ha valahol, úgy nálunk életkérdés a helyi ipar támogatása, de hazafias kötelesség is.

Legyünk magyarok! „Mindenkinek legyen férfi és ne gyöngé báb, mit a sors kénye kedve szerint dob idébb idább.“ A kiből a hazafias érzés lángja lobog, a ki függetlenül gondolkodik bojkotálja az osztrák ipart.

Mesés karácsonyi és újévi ajándékok.

Diszdozozó levélpapírok, plüsch és celluloid emlékkönyvek, levelezőlap-, fénykép és bélége albumok, képes mese s ifjusági könyvek, linom bőr, celluloid s vászonkötésű ima és énekes könyvek legolcsóbban kaphatók: „PANNONIA“ könyv és papirkereskedés. Komárom, Baross-utca 74.

Vegyük elő a jogos védekezés fegyverét, sorakozzék a zászló alá a hazának és a nemzetnek minden hű fia!

Polpártársak! Testvérek! Legyünk magyarok hazafias érzésben és cselekedeteinkben egyaránt! . .

Ebben rejlik az ország jóléte, hatalma, a magyar nép boldogulása és a nemzet dicsősége.

Berinkei Bálint.

Kudarczra kudarcz.

Lejárta magát valahára az a rendszer, a mely évtizedeken át az érdekszövetkezet hálózatával vonta be egész közéletünket. Még ugyan itt ott életjelt ad magáról; de halál-tusája annálkinosabb, mert szánalmat kelteni nem tud, mivel görcsösen kapaszkodik bele azokba, a kik siránkozva rázzák fel alélt-ságából azért, hogy szolgálataik jutalmát, önző vágyaik kielégítését, és farkesóválásuk bérét utójára kicsikarhassák, bögnyüket még egyszer megtömhessék.

Ámde a haláltusa végső pillanatai elérkeztek, hiába rázzák, hiába marcangolják, kétségbeesésükben, sőt hiába kínálják fel magukat bármerre a szövetségesek, egymás után csak csúf kudarczot vallanak. A közszellem ébredése mindenfelé megnyilatkozik.

A hivatal, jövedelmező és kényelmes állás után futkosók azt hitték: újra rájuk süt a nap; az új bálvány körül örjögve járták a tánczot, de hiába, mindegyiküknek szégyenkezve kell félre állaniok.

Kubinyi Géza az új megye főnöknek vármegyei beiktatása nemesak kudarczot vallott, hanem országra szóló fiaszkóval végződött; hiába való volt híveinek minden igyekezete, a vármegye közönsége nem ismerte el.

De hát azért a megye főnök hálás akart lenni az ő híveihez s mint lapunk mult számában megirtuk mindent elkövetett arra nézve, hogy a vágbalparti ármentesítő társu-

lat kormánybiztosi állását Feszi Béla, volt szabadelvű párti képviselő es legrajongobb híve számára megszerezze. Ez a törekvés azonban az érdekeltek öntudatos magatartásán megtörött s így kudarczot vallott. Az ármentesítő társulati kormánybiztosság füstbe ment, mert a vágbalparti ármentesítő társulatnak e hó 9-én Érsekújvárott megtartott közgyűlésén az érdekeltek az autonómiát mondották ki s az önkormányzat terére léptek. A kormánybiztosságból tehát nem lett semmi.

A közgyűlés iránt rendkívül nagy volt az érdeklődés, a 114.000 kat. holdat kitevő érdekeltségből összesen 90.260 hold volt képviselve. Az érdeklődést a ministeri biztosi kormányzat meghosszabbítása avagy a társulat autonómiájának visszaállítása idézte elő.

Kovács Sebestyén Aladár műegyetemi tanár ministeri biztos nyitotta meg a gyűlést s felvetette a kérdést, hogy az érdekeltség a ministeri biztos kormányzatának határidejét kívánja-e meghosszabbítani, vagy az autonómia mellett foglal állást. Ajtics Horváth Dezső bizalmának adott kifejezést Kovács S. Aladár működése iránt, minthogy azonban jelentésében rá mutatott arra, hogy a társulat ügyei sikerrel intézhetők el önkormányzat útján, az autonómia visszaállítását óhajtja. Baranyay Géza minden körülmények között Kovács S. Aladárt akarja megtartani, de ha a ministeri bizottság meghosszabbítását mondaná ki a közgy. attól fél, hogy más nevezetnek ki, ez okból az autonómiát kívánja.

Feszi Béla és apósa, Csepri Dani minden árona ministeribiztosság fentartása mellett küzdöttek, s velük Czobor Gyula primási uradalmi tiszt is. Az érdekeltség azonban nem adta be a derekát és nagy többséggel az autonómia visszaállítását mondta ki.

Nagyon jellemző, hogy a községek jegyzői és előljárói arra lettek utasítva, hogy a kormánybiztosság meghosszabbítására szavazzanak. Ime tehát magán természetű dologba is odáig mennek, hogy a megye főnök ad utasítást. Hogy jutnak ehez a társulat tagjai. Az érdekelt birtokosok ebből levonhatták azt

a tanúságot, hogy ne a jegyzőknek adjanak meghatalmazást a társulati közgyűlésen, hanem olyan földbirtokosokat kérjenek fel képviselőikre, a kik nem parancsszóra szavaznak. Kubinyi Géza szája ize szerint szavazott különben Czobor Gyula primási uradalmi tiszt is. Vajjon meddig tűri a hercegprimás, hogy gazdatisztje oda adja magát egyéni czélok előmozdítására? Talán mégis előbbre való volna a birtokosság és az uradalom érdeke?

Hasztalan volt különben Kubinyi és híveinek minden mesterkedése, kudarczokat csak növelte, hogy Feszi Béla és Pulay Géza még a választmányból is kimaradtak.

Az önkormányzat kimondása után a közgyűlés nagy lelkesedéssel elnökévé Kovács S. Aladár műegyetemi tanár, eddigi kormánybiztost választotta meg. A kik tehát a kormánybiztosságra áhítottak, hoppon maradtak. Alelnökké: Baranyay Géza, a választmánytagjaivá pedig: Bosnyák Károly, Czobor Gyula, A. Horváth Dezső, Engel Henrich, Fekete János, Jedlik István, Jókay Géza, Karsay László, Dr. Kollárik József, Miklóska Aladár Csepri Dani, Magurányi József, Nedeczky Miklós, Neogrady Kálmán, Rázgha Béla, Tárnok Károly és gr. Zichy Miklós választottak meg.

Sokat kaczag a vármegye lakossága a megye főnök körutazásán is. Most mindenhol úgy fogadják, mint Komáromban. Szombaton e hó 9-én Ó-Gyallát szerencsétlenné látogatásával, mert még itt van a legtöbb híve a vármegyében. Ez a község tenyész telepe a Kristóffy huszároknak, a kik néhány hónappal ezelőtt még Tiszára esküdtek a volt szabadelvű képviselővel, most az új megyefőnök lábai elé vetették magukat. Kubinyi Géza már előre értesítette látogatásáról a főszolgabíró és utasította, hogy a járás összes községi jegyzőit és bírót rendelje be, bizonyára így akarván a fogadtatást lehetővé tenni, a függetlenségi érzelmű polgárok azonban más-ként gondolkodtak, de a főszolgabíró kérésére, nehogy az á helyzetét nehezítsék meg állot-

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

Vihar után.

— Egy öreg leány tünődései. —

Elhagyott engem a szerencse, mert azt fogtam rá, hogy véletlen; elhagyott a boldogság, mert azt hittem, elég arra a szív és a nagyravágyás. Napjainkban mindenki nagyravágyó, semmi, vagy kevés szégyelni való lesz tehát abban, ha bevallom, hogy én is az voltam.

Kimondom, az voltam, mert mivel nem akarok több lenni a többi embernél.

És elhagyott az Isten is, mert sok időt éltem át olyant, mely alatt léte vagy nemléte fölött gondolkoztam, holott abban minden körülmény közt hinnem kellett volna.

És elhagyott az idő is, mert időtlenné vénhedett meg bennem a szív. . .

Pedig én még tudok érezni. Bennem nem a szív, hanem a lélek érez.

Az emlékezet, ha magában marad, előli a lelket, mint az agy, mikor elhatalmasodik, megrontja a testet. Mert az emlékezet csak a kinok sarköve, csak a rosszat jelöli, a mit a mult elnyelt. Ha elmúlt boldogságot várá-

zsol vissza a lázas képzelem: a szivből hozza fel azt. Mert a szív csak szeretni tud, s a mi szeretetreméltó, az csak jó lehet.

Gyűlölni csak az emlékezet tud. Ez a boszu anyja.

S éppen azért pillanatnyi a szív hevülete, s örök az emlékezet.

A szív hevül; az emlékezet öl, a lélek eszmél.

Én már csak eszmélni tudok.

Veszve a boldogság és a szerencse, mert megdermedt bennem a szív, s mert életemre előleget vettek fel az évek.

De boldogtalan azért mégsem vagyok. Belenyugodtam sorsomba.

Egy fényképem van. Ez minden, mivel bírok e földön. Egy ifju arczképe.

Ha ránézek erre a fényképre, akkor úgy tetszik nekem, mintha még mindég boldog volnék. Pedig nagyon régen voltam az; akkor még szivem volt.

Volt, tudom, mert fáj nagyon.

Az a fénykép abból az időből való.

Hideg volt az az arcz akkor is, mint hideg most a fénykép, mely jégvirágos ablakom mellett a falon függ.

Esténként leveszem a falról és aszta-

lomra téve, odatámasztom az angyalfejhez, mely varróasztalom áll. Aztán soká gondolkodom, míg azon veszem magam észre, hogy gyertyám a tartóba ég már és körülöttem sötét lesz minden.

Akkor végig fut rajtam valami hideg borzongatás.

Most is előttem a fénykép; háta mögött az angyal.

Az arcz olyan hideg, halvány; a szöke fürtök oly gyönyörűek és a büszkén felvetett ajkak mintha csak most mondanák: „Megyek messze tengerekre, ott megtanulok feledni és megváltozom.“ Én már megváltoztam.

Olyan könnyen tudta azt kimondani, a mily könnyen kimondta egykor: „Szeretem kegyedet!“

Szemei rámfüggesztvék, mint akkor, mikor ama szavakat szivemhez vágta. Olyan közönyös, hideg tekintet az; de most nem fáj már tőle a szivem, csak a lelke fázik tőle.

Ő gazdag volt, én szegény. S ez elég ok arra, hogy a férfi szive hidegüljön és a leány tanul boldogtalan lenni.

Soká vérzett bennem a szív, de végre is elvérzett.

Ez akkor volt, mikor egy öreg asszony

tak el a Kubinyi elleni tüntetéstől, pedig el voltak erre készülve. Kekete koporsó, fekete zászlók és 50 tülök készen volt.

Balogh Imre főszolgabíró midőn fogadta csak annyit mondott a tisztviselők nevében: „mi a munka emberei vagyunk és dolgozunk.

Kubinyi Géza azonban a legnagyobb szocialista agitátornak is megszegyenítő beszédet mondott, hangsúlyozta, hogy sok a lekötött birtok, sok van itt is. Ő oly kormány megbízottja a mely ezeket a birtokosokat fel akarja oldani és szétszítani bérbe vagy más-ként. Mintha csak rá akart volna mutatni a primási birtokokra. Meglátogatta itt hiveit is, persze két csendőr fedezete alatt. Egyik helyen a cseléd meg is ijedt, hogy micsoda urat hoznak a csendőrök.

Szerdán Tatát látogatta meg a megye főnök, de itt már óriási tüntetés volt ellene. Egy póznán rongyos piszkos báb alakot, mint akasztott embert vittek elé, három kanász és egy kanász bojtár pedig rémesen túlkölt. A tüntetést meg sem tudták akadályozni, mert csak két csendőr volt ott; de hamarjába egy század honvédet vonultattak ki.

Az ógyallai látogatás után csak azon esetre szándékozott a megye főnök Tatára menni, he előre biztosítják, hogy a hatóság az esetleges tüntetésnek elejét veszi. Miután a hatóságok a hangulatról — elég tévesen informáltak, szerdán e hó 13-án — az abszolutizmus letörésének évfordulóján — a legnagyobb csöndben négyes fogaton érkezett a főszolgabírói hivatalba. Heti vásár lévén nagy néptömeg hömpölygött az utcán.

A megye főnök azt hitte nemzeti lobogókkal, harsonával fogadják, de csodák csodája, a nemzeti lobogó helyett fekete zászlót lengettek s a harsonák túlkökké váltak és „Abcug“ „Le vele“ „Haza áruló“ Fízett bérenc“ s több eféle üdvözlő szavak röp-ködtek az ünnepekt felé.

Hosszúra nyúlt ábrázattal adta ki a csendőrségnek s már ismeretes parancsot.

azt mondá nekem: „Fényes csillag a szerelem; hitvány bolygóú a szenvedély.“

Ez az öreg asszony lett pétdányképem. Ő is csalódott, senkit sem szeretett, senkit sem gyűlölt — és vigasztalta fiatal testvéreit.

Most én sem szeretek senkit és nem gyűlölök senkit — és vigasztalom magamat.

A sok vigasztalásba aztán beléfult az emlékezet és a mult fájdalma.

Most olyan nyugodtan nézem azt a hideg, büszke angyalarczot, mintha először látnám és olyan különösnek tetszik nekem, ha eszembe jut, hogy hányszor sirtam ez arczkép előtt, elhagyatott pusztai éjszakákon, elpanaszolva végtelen keservemet a lebegő árnyaknak és a huhugó vészmadaraknak.

A vihar elmúlt, az árnyak lenyugodtak, a vészmadarak huhogása elhangzott — és panaszaim elnémultak.

Az arczkép mindig velem volt. Mikor szerelmet vallott, kaptam tőle. Aztán ő bejárta a fél, és én mind a két világot, a föld felett és föld alattit, úgy őriztem, mint szemem világot és mikor már semmim sem volt, meg-volt mégis az arczkép.

Most is itt áll előttem az asztalon; háta mögött az angyal.

A csöcseléseket el kell osztatni, meg kell tisztítani a hordától az utcát.“

Este azután a sötétség homályában látogatást tett azon gyászmagyaroknál, kik őt bizalmakkal megajándékozták. Azonkívül a város több notabilitásánál is volt, kiket gondolta — meg lehet esetleg nyergelni. Ezen körutja alkalmával azonban nem épen a legszebb jelzőkkel tisztelték meg. Így sikerült a berendelt községi jegyzők és bírák előtt a hivatalos bemutatkozás. Sic itur ad astra.

Városi közgyűlés.

Komárom, 1905. deczemb. 15.

Puskaporos volt még a levegő is a pénteken megtartott városi közgyűlésen. Daczára azonban, hogy izzók a szenvedélyek a közgyűlésen mégis nagy mérséklettel és higgadsággal indult meg a vita, de később a fenhéjazó hetykeség, mint a régi fekelly ütött ki rajta, a klikk szellem hánykolódott mint a sajtóból kipöccköző kukac. A közélet nagy legényei azt hiszik, hogy a város közügyeinek intézését és az egész önkormányzatot kibérelték; azt gondolják, hogy csak nekik van joguk a polgárság ügyeinek intézésére és egyedül ők vannak predestinálva arra, hogy ott helyet foglaljanak s a mellett, hogy modor és hang tekintetében annyira sem válogatásak mint az utolsó kupak tanács olyan érzékenyek mint a nebáncsd virág.

Önkormányzatunk általában még a régi rendszer jellegét hordja magán s így az ellenzéki bizottsági tagok lelkes és buzgó munkálkodása s az egészséges önkormányzat megteremtésére irányuló törekvése csak nehezen érhet el sikert, annyit azonban kivivott, hogy nem folyik a városházán oly szabadon az érdekszövetkezet működése, mint eddig. Dr. Mike Lajos komoly higgadsággal, Boldoghy Gyula hazafias lelkesedéssel küzdöttek a város ügyei mellett, Tuba János, Csepí Dani és Dr. Nagy Vilmos ellenben oly módon

Az ő és az én utam elvált. Ő talán boldog lett, kívánom is, hogy az legyen, én nem leszek soha boldogtalan. Mert ő talán még fog szeretni, amit én már nem fogok soha. Ő kedvese karjaiban elfelejt engem. Én megtartom arczképét; esténként megnézegetem és gondolok az Istenre, a kiben egykor kételkedtem és aki mégis jóságos nyugodtsággal takarja be most fázékony szívemet.

Gyertyám leégett a tartóba. A sorok összefolytak előttem.

Az arczképet visszafüggesztem az ablak mellé. Az angyalfej úgy mosolyog reám, mintha az örökkévalóságot látná.

Csak mosolyogjál, ég szülöttje, világíts be a sötét csillagot, hadd lássa meg, hogy mégis csak ég az, ami felette van.

Csak mosolyogjál ég szülöttje. Majd talán én is eltanulom azt tőled.

És talán még ő is . . .

Gyertyám kialudt. Sötétség vesz körül, és mégis látok; álom borul szemeimre és mégis világ van körülöttem; körülöttem és bennem éppen úgy, mintha sohasem ébrednék föl többé.

viselkedtek, mintha iskola mestereknek képzelték volna magukat.

Élénken domborodik ki különben városunk gazdálkodása és bő költekezése. Korlátokat nem ismerve költekeznek a városházán, mintha a polgárság menné az aranyokat. Csaknem 30.000 koronával haladja túl a kiadás a költségvetést. De a tanács ennek okát nem tudja — mi azt hisszük nem is akarja tudni. Szinte mégdöbentő, hogy a tanács azzal áll elő, hogy a túlkadás oka meg nem állapítható. Azt hiszik talán, hogy a közönség oly naiv és mindent elhisz? Azt a pénzt csak elő kell teremteni valahonnan. Ki is fogják préselni a polgárok zsebéből.

Egy sereg interpellációval kezdődött a közgyűlés, Dr. Mike Lajos és Boldoghy Gyula interpelláltak s noha mindenre nem kaptak is megnyugtató választ, a régi rendszer támogatói tudomásul vették azokat.

Hogy milyen a mi közéletünk, annak igen jellemző megnyilatkozását látjuk Kubinyi Géza hangjában, a kinek az a felfogása, hogy a ki utjában van azt joga van eltíporni. Hát alkotmányos államban senkinek sincs joga eltíporni senkit. A csuszó mászó férgeket eltíporhatja, de az embert nem, akár milyen nagy legény legyen is valaki. Trepov beszélhet így Muszkaországban, de még ott is elsőpri a népharag. Magyarországon a legegyszerűbb ember sem tűri el és nem is ijed meg az ilyen nagyhangú kijelentésektől.

A bizottságok megválasztása és megalakítása nagy élénkséggel indult meg, de mikor Boldoghy Gyula megjegyzést tett arra nézve, hogy egy embert minden bizottságba betolnak, ez tűzős tapló gyanánt hatott és olyan kavardást idézett elő az ellen táborban, mint a mikor a forgó szél végig fut az utcán, vagy mint amikor az asztagon lakmározó verebek közé lecsap a karvaly. El is vesztette ezután a közgyűlés minden komolyságot és egészen a bohózat színvonalára jutott.

A közgyűlés lefolyásáról különben tudósításunk a következő:

A közgyűlés iránt a közönség körében nagy volt az érdeklődés. A bizottsági tagoknak azonban csak fele jelent meg. Kubinyi Géza röviden nyitotta meg a közgyűlést, a mi alatt a tisztviselői kar mély meghajlással állta körül. Ezt Faraó szolgálai se csinálhatták volna különben.

Napi rend előtt Mike Lajos dr. interpellálta meg az elnököt, hogy a bizottság tagjai későn kapták meg a tárgysorozatot, s annak utolsó pontja, a mely egyszerűen a közgyűlést megelőzőleg beérkezett tárgyakról szól, ellenkezik a szabályrendelettel, mert csak a tárgysorozatba körülírt tárgyak tárgyalhatók, kéri hogy korábban értesítsenek a bizottság tagjai a közgyűlésről. Kubinyi Géza elnök nyomban válaszolt s szívesen eleget tesz a kívánságnak és örvend, hogy a tagok érdeklődnek a közgyűlés iránt.

Interpellációt intézett még Mike Lajos dr. a polgármesterhez a rossz gázvilágítás miatt. Nem tudja hol, de hibának kell lenni, már pedig horribilis árt fizet ezért a közönség a minek fejében nem kap semmit. Farkas Géza h. polgármester válaszul megígérte hogy a harisnyák rosszaságát megvizsgálattatja s a bajt orvosolni igyekszik.

Boldoghy Gyula öt tárgyban interpellált, négyet a polgármesterhez egyet az elnökhez

intézt. 1-ször kérde a polgármestert, hogy a póttartalékosok névjegyzékét ki és miért adta ki, miután ettől a tanácsot, a közgyűlés eltiltotta? 2-ször. A főispáni instellatio alkal-mával midőn szót kért, miért tagadták meg ezt tőle s mi jogon szolt a főjegyző? 3-or A mikor a nemzeti ellenállás kérdésében hozott határozatot s a tisztviselők a tanács javaslata ellen szavaztak, e miatt ukáz ad-atott ki, hogy többé ne merjék ezt tenni. Hát a tisztviselők oly tárgyak, a kikkel így lehet rendelkezni? Mivel igazolja ez ukáz kiadását? 4. A főispán bevonulásakor ide vezényelt huszárok ellátása kinek a költségére történt s a város kocsjai mily alapon hordták a podgyaszt? Az elnöktől pedig azt kérde: Szék foglalója alkal-mával tartott beszédében azt mondta, hogy a gazt és szemetet elfogja tiporni! Vajjon az ellenzékre értette ezt, mert az ily hang sérti az ellenzékét. Az ellenzék a legszentebb harcot folytatja a magyar vezényszóért és nem hiszi, hogy volna itt, a ki ennek ellensége. Kér választ?

Kubinyi Géza azonnal válaszolt s kijelenti, hogy becstelennek tartaná magát, ha az ellenkező véleményen levőket nem tisztelné, mert a közügyet csak így lehet szolgálni. Ha jól emlékszik azt mondta, hogy a jelen viszonyok, közt ha gaz is burjánzik fel s vannak a kik a helyzetet ki akarják zsákmányolni, tehát ezekre értette. A magán életben joga van eltiporni a ki utjába áll, ha pedig a törvényes renddel áll szembe, akkor törvényes uton tiporja el. A függetlenségi pártot nem sértette, ha valaki ezt gondolta az csak saját lelkébe vehette erre az okot. A választ úgy az interpelláló mint a közgyűlés tudomásul vette.

Farkas Géza válaszolt ezután az interpellatiókra. A póttartalékosok névsorát azért adta ki, mert ezt a közgyűlés nem tiltotta meg. — (Ezt majd meg fogjuk állapítani). A szót azért nem adta meg, mert szerinte a főispáni eskü tétele előtt interpellálni nem lehet. A tisztviselőknek kiadott ukáztól nem tud, ilyet ki sem adott és nem is ad ki, ha felakasztják is. A huszárság ellátási költségeit, ha a jegyzék beérkezik, valamint a kocsi- fuvarját a kormánytól fogja követelni. A választokat a közgyűlés tudomásul vette.

Ezután áttért a közgyűlés a napi rendre: József főherceg köszönő levelét, melyben Mátyás herceg halála alkal-mából, kifejezett részvétet köszöni meg, tudomásul vette a közgyűlés.

Az állandó választmányba megüresedett egy és a közigazgatási bizottságból kilépő öt tag helyének betöltésére elrendelt választás eredményeként az áll. választmányba 32 szóval Kluge Ferenc választott meg Vági Ferenc 11 szavazata ellen. A közigazg. bizottságba a hivatalos jelöltek: Veszély Lajos, dr. Kiss Gyula, Tátray József. Kirchner Mihály és Kosár Dezső jutottak be,

A tiszti ügyész helyettesének megválasztásánál Mike Lajnos dr. személyi vonatkozás nélkül kijelentette, hogy az ellenzék a tanács javaslatát nem fogadja el, kéri a szavazás elrendelését. Farkas Géza, miután ekkor Kubinyi Géza az elnöki székéből már eltávozott felállással akarta eldönteni, először az ellenzék nem áll-e fel, másodszor azonban az egész közgyűlés fel állt, s így Csepi Dani választott meg helyettes tiszti ügyésszé.

Az igazoló választmány, számonkérő-

szék, pénztár vizsgáló bizottság, nyugdíj vál-beavató bizottság, pénzügyi és ellenőrző. jog-ügyi, egészségügyi, gazdasági, építészeti köz-biztonsági és árvaházi bizottságokba jórészt a régiek választottak be. Minthogy joga megüresedett helyekre csaknem minden-hova Kossár Dezsőt jelölte a tanács, Boldoghy Gyula ezt szóvá tette. Ez nem tetszet Tuba Jánosnak s hevesen kelt ki, hogy olyan tiszteletre méltó férfit, hogy lehet így sérteni, Csepi Dani pedig Boldoghy felé fordulva, hőbörgésnek mondta Boldoghy megjegyzéseit. Nagy Vilmos dr. pedig azt mondta, hogy Boldoghy nem tudja megbirálni ki hova való és annyit ért hozzá mint a hajdu a harang öntéshez. Mike Lajos dr. nyomban felállt s tiltakozott ellene, hogy Nagy Vilmosnak a bizottsági tagok képességét joga volna bírálni. Az előtte szoló bármily tudományos de azért nem tökéletes. Koczor Gyula közbeszólt erre, hogy hisz a közjegyzőséghez se ért. Az ellenzéki tagok Tuba és Csepi leczkézttetését sűrűn utasították vissza. A választások a szenedélyek ily háborgása közt folytak le.

A gyermekvédő leány egyesület részére, a szegény iskolás gyermekek meleg étellel ellátására a Fröbel gyermekkert alából 200 koronát szavazott meg a közgyűlés.

A házi pénztár 20.000 korona hiteltul-lépés fedezetére előlegkép a gáz és vízvezeték jövedelmének feleslegét és a kölcsön alapot jelölte ki a közgyűlés.

A szegény alap 8509 k. hiány fedezé-sére pedig a szegényalap tőkésített kamatait.

Ezután több pótdadó mentességi ügyer a tanács javaslata fogadtatott el. Farkas János hidfelügyelőt lakbér iránti kérelmével pedig elutasította, mivel mult évben fizetése fel-emeltetett.

Kutschera József és Kun Miklós lemondása folytán a felső kerületben megüresedett bizottsági tag választást ez évi december 29-re tűzte ki.

Végül Domány János polgármesternek gyomorhaja gyógyítása végett február végeig kért szabadságot engedélyezett a közgyűlés s ezzel szétoszlott.

H i r e k.

— Özvegy Bartha Miklósné köszönete.

Abban a mélyeséges igaz gyászban, a mely Bartha Miklós, a ragyogó tollu és halhatatlan ujságíró elhunytával az egész országot érte, osztozott a komáromi függetlenségi kör is. A mikor Bartha Miklós örök álmra hunyta szemét a függetlenségi kör is mérhetlen fáj-dalmát és őszinte részvétét a lángelméjű író bánatos özvegyéhez intézett részvétirabban fejezte ki. A részvétért özv. Bartha Miklósné urnó dr. Peredi Géza, a függetlenségi kör elnökéhez intézett következő levelében mond köszönetet.

Budapest, december 10. 1905.

Igen tisztelt elnök úr!

Áthatva ama igaz és szivből jövő rész-vétől, melyet boldogult férjem elhunytá alkal-mával a „Komárom városi függetlenségi kör“ tanusított, kérem a körnek hálás köszönetemet nyilvánítani. Elnök ur hálás hive.

özv. Bartha Miklósné.

— **Bírói vizsga.** Hrdina Kálmán törvény-székünk jegyzői karának szorgalmas és tehet-séges, társas életünknek pedig rokonszenves tagja e hó 11-én Budapesten a gyakorlati bírói vizsgát kitűnő sikerrel letette. Az üdvöz-letekhez mi is örömmel fűzzük a magunkét.

— **Egyházi áthelyezések.** A hercegprí-más Merva Sámuel komáromi rk. káplánt, az egyháznak e buzgó, közszeretnek és tiszteletnek örvendő férfit Budapestre helyezte át hitoktatónak, helyére pedig káplánnak Poór Sándor itteni hitoktatót, míg hitoktatóul Márton Pál László dorogi káplánt rendelte ki. Merva Sámuel nem csak az egyházi, de a társadalmi élet terén is nagy tevékenységet fejtett ki s a politikai életben is, mint a függet-lenségi eszme hive vett részt.

— **Bucusi Sárközy Auréltól.** Pénteken, f. hó 8-án vett bucsut a komáromi ág. ev. egyház Sárközy Aurél cs. és kir. kamarás, nyugal-mazott főispántól a küldöttség tagjai Jánossy Lajos ág. ev. esperes lelkész, Kirchner Mihály felügyelő és Kirchner Gyula pénztáros voltak. Jánossy Lajos szavaira Sárközy Aurél meg-hatottan fejezte ki köszönetét a szíves meg-emlékezésért, amely neki rendkívül jólesik, mert ebben a szeretetnek és ragaszkodásnak megnyilvánulását látja.

— **Matiné.** Miként már mult számunk-ban is hírül adtuk a „Komáromi Gyerme-kvédő Leányegyesület“ 1905. december 17-én, vasárnap d. e. 11 órakor az áll. polg. leány-iskola dísztermében, a napközi otthon javára matiné rendez. Az érdekesnek ígérkező mű-sor a következő: Prolog. Mondja: Konkoly Erzsébet. 2. Erdély Dezső: Magyar Ábránd. Cimbalmos előadja: Félix Mici. 3. Radó Antal: Tábori kórházban. Szavalja: Weisz Mariska. 4. Schubert: Tengeren. Éneki: Kurzmann Ida. Zongorán kíséri: Unger Ilona. 5. Nagy Endre: Jön a vőlegény. Monolog. Előadja: Ivánfi Annus. 6. Gaál Ferenc: „Rhapsodie Hongroise“. Zongorán játsza: Brüll Erzsébet. Belépő díj személyenként 50 fillér. Felülfi-zeések köszönettel fogadtatnak. Hisszük, hogy minden szépért lelkesedni tudó közönségünk nagy számban vesz részt a matiné.

— **Uj doktor.** Örömmel veszünk tuda-mást jogász ifjuságunk egy rendkívül szor-galmas és szép tehetségű tagjának Schreiber Lajosnak e hó 11-én történt doktorrá avatá-sáról. Városunk szülötte kitűzött pályáján való haladását lankadatlan szorgalommal éri el. Szerénységével pedig mindenkit lebilincsel. Mi is őszinte szívvvel csatlakozunk az üdvöz-lők soraihoz.

— **Lovagias ügy.** Kubinyi Géza megye-főnöknek önbektatása alkal-mával ifj. Kubinyi Géza által Zichy Miklós gróf országgyűlési képviselő vármegyei bizottsági tagra tett sértő megjegyzéséből kifolyólag támadt ügy e hó 11-én a lovagiaság szabályai szerint elinté-zést nyert. Gróf Zichy Miklós megbízottai voltak: Kürthy István és Kánya Vilmos föld-birtokosok. Ifj. Kubinyi megbízottai pedig Szócs Pál és dr. Werner Gyula képviselők.

— **Filérestély.** A Komáromi Jótékony Nőegylet e hó 9-én tartotta meg második fillérestélyét, amely minden tekintetben igen jól sikerült. Az estély látogatottabb volt, mint az első. Tánczosokban sem volt hiány, s a tánc a reggeli órákig tartott. A mulatságon jelen voltak Asszonyok: Bergmann Ernőné, Deuths Frigyesné, Hegymeghy Lászlóné, Hittrich Józsefné, Ipovicz Józefné, Ivánfi Gézáné Jánossy Lajosné, Kalló Imréné, Kirchner Gyuláné, Komtáthy Jenőné, Mikós Nándorné, Madarász Pálné dr.né, Pyber Dénesné, Révffy Zoltánné dr.né Scheibenhof Konstantinné, Vaskó Istvánné, Virágh Ferenczné. Kisasszo-nyok: Bergmann Ilonka, Bóday Gizella, Hor-váth Irén, Hegymeghy Sári, Ivánfi Annuska, Juhász Margit (Pozsony) Komjáthy Zelma, Kalló Piroska, Pyber Margit, Scheibenhof Ilonka Scheibenhof Miczi, Vaskó Margit, Virágh Rózsika.

— **Vasárnapi munkaszünet felfüggesz-tése.** Az ügyvezető kereskedelmi miniszter e hó 24-én, karácsony vasárnapján és 31-én Szilveszter vasárnapján a munkaszünetet felfüggesztette. E két vasárnap az üzletek d. u. 5 óráig, borbélytermek pedig egész nap nyitva tarthatók.

— **Anyakönyvvezető helyettes.** Az ügyvezető belügyminiszter a a bokodi anyakönyvi kerületbe Szalai Etele segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki, és őt a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **Remegjen a vágbalparti társulat.** Mint lapunk más helyén megírtuk, a Vágbalparti ármentesítő társulat e hó 9-én megtartott közgyűlésén az autonómia visszaállítását határozta el. Az érdekelt birtokosoknak saját ügyeik intézésére természetesen joguk is van. De törvénysértés nélkül a kormánybiztosság meg sem is hosszabbítható. Feszti Béla az önjelölt kormánybiztos azonban nem akar ebben megnyugodni; ki is jelentette hogy megfellebbezi a közgyűlés határozatát. E célból, mint értesülünk el is utazott Budapestre, hogy az ügyvezető miniszterrel megemmisíttesse az autonómiát és — kormánybiztossá neveztesse ki magát. Habár sok történik a nap alatt, mégsem hisszük, hogy az érdekelt birtokosok e fenyegetéstől megijedjenek.

— **Kun Miklós** a városi bizottsági tagságáról lemondott. Önkormányzatunkra nagy veszteség ez és sajnálattal veset róla tudomást polgárságunk.

— **A Múzeum gyarapodása.** A vármegyei és városi muzeum a múlt hét folyamán a következő tárgyakkal gyarapodott: Komárom szab. kir. város letéte 8 drb. 1848-as puska szuronnal, nemzetőrségi dob, 8 drb. dárda; továbbá 8 drb. régi úrmérték, 2 régi mérleg sulyokkal, 3 szavazó urna, 4 pisztoly, Komárom régi látképe, 7 kisebb kép I. Ferenc király életéből, Primus Menyhért városbíró által festetett régi kép, végül Mátyás király siremlékének tervrajza; Hartenstein Sarolta kisasszony adománya régi jegyzőkönyv töredék, Ifj. Kosár Dezső dr. ajándékából 1806-ból való 5 frtos bankjegy és néhai Foghtty Zsigmondné hallotti cimere: Tárnok Lajos komáromi lakos ajándéka 1 drb. újkori magyarpénz. Az adományokért ez uton mond köszönetet Baranyay Géza, a muzeum igazgatója.

— **Ne imádkozatok.** A gyermekvédő leányegyesület naponként ebédrel látja el a volt kórház épületben a szegény gyermekeket. A napokban az ebéd előtt egyik kis leány imádkozni akart, a gyermeki lélek e szép megnyilatkozása azonban az ott levő tanítónak nem tetszett s rá szolt: „Most ne imádkozatok, hanem egyetek“. A leányegyesület felekezeti tekintet nélkül gyakorolja jótékonyosságát. Ott tehát ilyen utasításoknak nem lehet helye. Ehez alig is kell kommentár.

— **Egymást dicsőítő társaság.** Szébb trimviratus nem jött még össze, mint kedden a vármegyei háznál. Tisza Kálmánnak az öreg generalisnak akármilyen céljai voltak is a közigazgatási bizottsággal, közigazgatásunk e torz intézményeivel, azt aligha gondolta, hogy ez a bizottság egymást dicsőjűk társasággá növi ki magát a „haladó“ korszakban. No de hát ez is megesett. Egészen benne vagyunk az operette világban. A vármegye közigazgatási bizottságának rendes havi ülése keddre esett, a bizottság tagjai közül azonban csak egy tag, Feszti Béla jelent meg és az előadók. Az ülést tehát így egészen szűk családi körben tartották meg. Bátran szeparálnak is lehetett volna tekinteni, a hol fesztenül öllelkezhettek a rokon lelkek. Kubinyi Géza megye főnök töltötte be az elnöki tisztelet s azon nagyhangú kijelentést tette, hogy nem foglalkoznak politikával s reményli hogy közösen munkálkodnak. Feszti Béla a szónok. Lőrinczy Gyula tanfelügyelőnk pedig a hegedűs szerepet töltötte be. Az előbbi bizalmát fejezte ki az elnöknek s dicséretekkel halmozta el, az utóbbi pedig magasztaló énekeket zengett, mint a mikor a „Hegedűsök ajkán busan zengett a dal“ Kubinyi Géza meghatva köszönte meg ez üdvözléseket s a közpályán való működésére mutatott rá. Lőrinczy György tanfelügyelő ur immár nem kénytelen elkalandozni a szomszédba, megtalálta itthon a tért, nemcsak pennáját ragyogtathatja a „Komáromi fiúért“, hanem ékes szövegét is csillogtathatja a „gömöri fiúért“.

Ugy találta a mi tanfelügyelőnk, hogy, mégis csak többet ér „egy mázsa háj mint egy mázsa szív és agyvelő“ mert biz ő most földhöz vágta a pennát és elővette a hájat s azzal kenegette meg a megye főnökét. A mi jól is esett neki. A mikor így agyon dicsérték egymást a gyűlés feloszlott.

— **Névmagyarosítás.** Az ügyvezető belügyminiszter kiskoru Nobel Jenő felső-gallai illetőségű budapesti lakos családi nevének „Nemes“-re kért átváltóztatását megengedte.

— **Kedvezmény lapunk előfizetőinek.** Polgártársaink legnagyobb része érdekelve van a betegsegélyző pénztárnál. Ezen első munkásvédelmi kör mely hazánkban 12 éve van hivatva szolgálja a kereskedő és iparos osztály érdekét még ma is ismeretlen az érdekeltek előtt. Hogy kereskedő és iparos osztályunknak alkalma legyen jogait megismerni érintkezésbe léptünk a „Betegsegélyző“ szaklap szerkesztőjével Vizkelety Sándor földinkkel hogy lapját, mely érdekes czikkeken kívül közli az összes miniszteri rendeleteket s tanácsot ad vélemény adási rovatában a hozzá fordultaknak lapunk előfizetőinek féláron adja. Ezen lépésünket siker koronázta, s előfizetőink ezen hézagot pótló lapot egy évre 5 koronáért kaphatják. Előfizetési-díj a „Betegsegélyző“ szerkesztőségének Győr, Opitz-utca 4. küldendő. Mutatványszámot szívesen küld a szerkesztő.

— **Műtrágyagyár Győrött.** A Győrmegei gazdasági egyesület kezdeményezése folytán a Győr, Sopron, Moson, Veszprém és Komárom vármegyei gazdasági egyesületek Győrött egy nagyobb ásványi szuperfoszfát műtrágyagyár alapítására mozgalmat indítottak. Az érdekelt egyesületek legközelebbi gyűléseiken tárgyalni fogják a kérdést s előreláthatólag részt vesznek az alapításban. Győr ime minden alkalmat megragad hogy gyárait szaporítsa. Csak örvendünk, ha Győr fejlődik, de mikor lessz a mi városunk olyan élelmes, hogy a gyárak alapítása érdekében valamit tegyen. Azt hisszük a műtrágyagyár felállítására alkalmasabb helyet alig lehetne találni, mint Komárom. Vagy nálunk csak kaszárnyák érnek valamit?

— **Lótenyésztők figyelmébe.** A cs. és kir. közös hadügyminiszterium sulyt fektet arra, hogy az állandó lovató bizottságok a cs. és kir. csikótelepek számára, amennyire lehetséges, az alkalmas 3 éves csikókat lokereskedők és közbenjárók nélkül közvetlenül a tenyésztőknek vásárolják be. E célból a lótenyésztőből f. é. december 31-ig bejelenthetik azon csikókat amelyek a jövő év tavaszán a 3 évet betöltik. Ezen bejelentés alapján a bizottság a jövő év május és június havában a bizottság a csikókat megvizsgálja, az alkalmasakat átveszi és a vételárát, mely 500 K-tól 650 K-ig esetleg feljebb terjedhet, készpénzben kifizeti. Azon községek számára, hol kisebb csikótelepek és lótenyésztők vannak, centrális gyülekező helyet létesít a bizottság.

— **A papir drágulása.** A tizenkét legnagyobb magyar papirgyár képviselői az Országos Iparegyesületben tartott ülésükön elhatározták, hogy tekintettel a papir nyersanyagának az egész kontinensen való folytonos emelkedésére és a munkbér fokozatos emelkedésére, ami a folyton növekvő kivándorlás megakadályozása szempontjából nem tartoztatható föl és tekintettel végre a vámkülföldön és főleg Ausztriában történt legújabb áremelésekre, a papírneműek árát a magyar termelés területén mintegy 10 százalékkal felemeli.

— **Tíz óra alatt megtanulható az angol nyelv.** Józsa János színész és angol nyelvtanár a kik angolul ohajtanak tanulni 10 óra alatt kész megtanítani e nyelvet. Ugyancsak itt említjük meg, hogy műkedvelői előadásokra műveit rendelkezésre boesájtja. A műkedvelők jelentkezhetnek Kolozsvári József színésznel Ujvárosban.

— **Uj Függetlenségi Kör a vármegyében.** Nagymegyeren ehó 10-én a függetlenségi polgárok élénk érdeklődése és részvétele mellett megtartott alakuló közgyűlés nagy lelkesé-

déssel kimondta a „Nagymegyeri Függetlenségi- és 48-as Kör“ megalakulását és Kuszka István dr. országgyűlési képviselőt egyhangulag elnökévé választotta. Elfogadott a közgyűlés egy határozati javaslatot, melyben a Fejérváry-kormányának bizalmatlanságot szavaz, imparlamentárisnak és törvényellenesnek nyilvánítva azt. Kossut Ferenczet, az orsz. függetlenségi párt elnökét pedig a következő táviratban üdvözölte: Ma megalakult nagymegyeri függetlenségi kör. Nagyságodat, mint az országos függetlenségi párt szeretett elnökét és az alkotmány védelem vezérét szívből melegen üdvözli. Kérjük a magyarok Istenét, hogy drága egészségét mielőbb adja vissza, és hogy hazánk teljes függetlenségét Nagyságod bölcs vezérlete alatt vívhassuk ki. Bródy Béla ügyvezető alelnök.

— **Szerelembői a halálba.** Kinhefner József szomodi lakos csendes, békés házaseletet élt élete párjával, míg felesége Heinzlmann Vendelt meg nem ismerte. Ezen ismeretség azonban annyira megzavarta az asszony fejét, hogy hites férjét otthagya, Heinzlmann élettársává szegődött. A férj szerelmes hívó szava, fenyegetése és könyörgése nem tudta visszatérésre bírni a csalfa asszonyt. Kinhefner kétségbeesésében végsőre határozta el magát. Ezen időtől fogva mindig forgópisztolyt hordott magánál azért, hogy bárhol találkozik a csábítóval, lelövi. A múlt héten az amugy is felindult ember együtt látta feleségét a csábítóval, előkapta a pisztolyt s avval Heinzlmannra lőtt. A golyó azonban senkiben kárt nem tett. A merénylő kezéből kicsavarták a fegyvert. A csendőrség igazolás után elbocsátotta. Folyó hó 5-én a nyomozás megejtése miatt felkeresték Szomódon, azonban csak kihűlt testét találták meg, mert a büntetéstől való félelem s csalódott szerelme halálba kergette. Ujjonnan vett forgópisztollyal fejbe löte magát s azonnal szörnyet halt.

— **Talált Gyermekek.** Tatán az elmúlt napokban a honvéd kaszárnya közelében egy 3-4 hetes egészséges leánygyermekot találtak kitéve. A rendőrség erélyes nyomozásának sikerült annyit megállapítani, hogy a gyermeket egy falusi ruhába öltözött nsszony tette ki.

— **Élve a föld alatt.** Banán e hó 7-én délután megrázó eset történt. Ugyanis Szakál Lajosné, fiatal asszony, egy másik társával a községi homokgödörbe homokot szedtek. Egymástól körülbelül három méter távolságban merték a homokot, amidőn egyszerre csak a két ölnyi magas homokréteg Szakál Lajosnét egy pillanat alatt maga alá temette. Mellette levő társára csak a legszélből jutott egy kicsiny s így elugorhatott onan. Társa most megijedve, keresni kezdte Szakál Lajosnét, hogy hova tűnt el ily hamar. Azonba mégis észrevette ijedében, hogy a homokból valami csekélyke része kilátszik. Gyorsan utána kapott s segélykiáltásaira egy másik leány is ott termett s nagynehezen kitudták vonaszolni a homok tömeg közül. Egy arra menő kocsin azután haza vitték. Az iszonyú földnyomás belső testét teljesen összenyomta s már 2 órára, mire az orvosi segély megérkezett, meghalt. Szegény sajnálatraméltó fiatal asszony éppen boldog állapotban volt. A szerencsétlenül járt asszony temetése mult szombaton nagy részvét mellett ment végbe.

— **Kellemes meglepetés** szerez előfizetőinek a „Magyar Hirlap.“ Minden ujonnan belépő előfizető ugyanis január hó elsejéig ingyen kapja a lapot és karácsonyra egy kiválóan íslés és díszes kiállítású alkalmi naptárt, ha előfizetését karácsony előtt beküldi. Magyar Hirlap este jelenik meg Budapesten és kora reggel odaér minden vidéki városba. Magyar Hirlap multjának minden egyes napja amellet bizonyít, hogy a nemzeti iránynak a szabadelvű haladásnak, az emberi jogok kiterjesztésének, a gazdasági fejlődés előkészítésének tántoríthatatlan bajnoka. Naponkint arra törekszik és e törekvését megis valósitja, hogy nap-nap után páratlan érdekességű ujságot nyujtson olvasóinak. Országszerte nagy feltűnést és érdeklődést keltett azon ujtása, hogy

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozapor.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte: „Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Istennek teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom, kétségbeesés, szegény, becstelenség és szegénység közepette éltem. De minék is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga eképp irányítsa s otthonát, gondderhes tüzhelyét örömpalotává tudja varázsolni.“

Coza, a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömerdek fiatal-embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díjmentesen küld, hogy így bár ki is meggyőződhesen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

GOZA INSTITUTE (Dept. 101.) 71., High Holborn, London, W. C., ANGLIA.
(Levelek 25 fillér, levelező-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

Kérelem

a nagyérdemű építető közönséghez.

Elvállalok bármilyen építkezésekhez szükséges tervek, költségvetések, valamint műleírásoknak teljes elkészítését egy helyben, mint vidéken. Ugyszintén bármilyen új épületek mindennemű átalakítását s renoválását a legjutányosabb árak mellett kifogástalan elkészítését mindennemű munkálatokkal együtt felelősség mellett.

Főtörökvésem az, hogy becses megbízóimat a legjobb munkával kielégíthessem.

A nagyérdemű közönség becses bizalmát kérve vagyok mély tisztelettel

Ősz József

okl. kőműves mester és vállalkozó.
Tó-utca 1925. szám.

Tej-termékeket

teavajat, turót, vásárol nagy özsze-
szeköttetésekkel bíró zsiradék-áru ügynökség.

Szíves ajánlatokat kér

A. Schanail, Wien, XVII.
Hauptstrasse 67.

156 féle komáromi képeslap 156

Kapható a „Pannoniá“-ban Baross-u. 71.

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer **mindennemű fagyások** ellen, nemkülönben **fagyás okozta** elhanyagolt régi **sebek** eltávolítására.

1 tégely ára 2 korona.

Pserhofer-pulmonin

kitűnően bevált szer még oly **idült köhögés, légesőhurut, tüdőbaj, számarhurut** ellen, ugy gyermekek, mint felnőttek számára. 3—4 üveg elegendő. Orvosilag többszörösen ajánlva.

1 üveg ára 2 korona 50 fillér.

Pserhofer migrän csokoládé

elsőrendű szer **migrän, ideges fejfájás** és **neuralgia** azonnali megszüntetésére.

1 doboz ára 1 korona 60 fillér.

Pserhofer-arckrém

pörösenések, bőratkák, szeplők és az **arcbőr minden tisztatlanságának eltávolítására.**

1 tégely ára 1 korona 60 fillér.

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszertárában

Wien, I., Singerstrasse 15.

Ügynökök

kerestetnek „Pesti Hazai Első Takarékpénztár“ (az ország legnagyobb takaréktétele) által kibocsátandó új sorsjegyek törvényesen kiállított részleteinek eladására. Ezen sorsjegyek játéktérve utólérhetetlen. Évente 3 húzás **600.000, 400.000, 300.000, 200.000** koronás főnyereményekkel és sok melléknyereménnyel.

Magas jutalék és jutalomdíj!

Sikeres működésnél esetleg havi fizetés.

== Anyag miatt forduljanak ==

DIRNFELD TESTVÉREK

Alapítva bankházához Alapítva
1885-ben. 1885-ben.

Budapest, IV., Váci-utca 2.

Alírási előjegyzéseket

ezen sorsjegyekre készpénzfizetés ellenében már most elfogad

DIRNFELD TESTVÉREK bankháza

Budapest, IV. kerület, Váci-utca 2. szám.

„**VERITAS**“ Inform. Részvény-Társaság
Budapest, Andrassy-u. 6. sz.
feltétlenül megbízható információkat ad, személyi, (előélet, jellem stb.) családi és vagyoni viszonyokról. Egy tudakozódás ára K. 4.30

Értesítés.

Van szerencsénk a t. ház és földbirtokosok tudomására hozni, hogy a „**Nagyszebeni Földhitelintézet**“ képviselőtében Komáromban

„Jelzálog Hitelügyi Intézet“

czég alatt irodát nyitottunk. Intézetünk kizárólag **olcsó kamatu törlesztéses kölcsönök** adásával foglalkozik. Magasabb kamatu kölcsönöket **olcsóbb kamatra** átváltóztatunk (convertálunk). Mindennemű felvilágosítással **készséggel szolgál**

Jelzálog Hitelügyi Intézet
Komárom,
Vármegye-utca 345. szám.
(Megyeház mellett.)

Üzlet áthelyezés.

Vanszerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a Nádor-utca 155. sz. alatti évek óta fennálló jóhírnevű **nyereg és szíjgyártó üzletemet** ugyancsak a **Nádor-utca 163. szám alá** (Komáromi Első Takarékos és Fridrik-féle sütőde mellé

áthelyeztem.

A midőn még megemlítem, hogy üzletem a legmodernebb alapon lett átalakítva és megnagyobbítva, bátorodom egyúttal a n. é. közönségnek **saját készítményű lószerszámaimat és polgári ügy-1 mint tiszti előírás szerinti nyereg szereimet** ajánlani, a melyekből **állandóan nagy választékom van.**

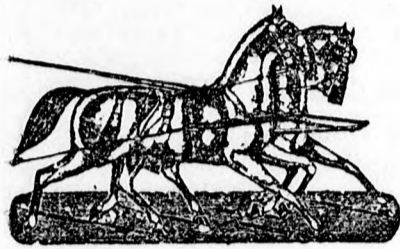
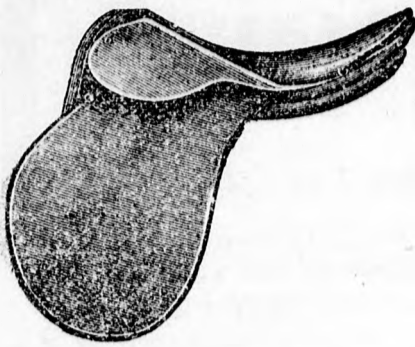
Utazó bőröndök, szép kivitelű vadászcizkák, bőr díszmunkák, ostornyelek, lovaglövesszők, agarászostorok, lovaglóbokrok, mindenféle istállószerek, kocsi-, szerszám- és nyeregtisztítók, Kvizda Fluid, Flanel, Vizes Bandazsní stb. s minden fajta boka-, térd- és lábszárvédők, továbbá az összes szakmába vágó czikkék állandó nagy raktára. Vidéki levélbeli rendelések, ugymint mindenféle szakmába vágó javítások gyorsan és pontosan eszközölköztetnek.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

LENHARDT MIHÁLY

szíj- és nyeregyártó.

Komárom, Nádor-utca 163. sz.

AZ "IMPERIAL" gummi sérvkötő az egyetlen, mely szolid ki-

vitelben egyesíti magában az összes sérvkötők előnyeit. Rendkívül tartós, ruganyos gummiöv, tollkönnyű palettával, mely minden sérvet könnyen zár és éjjel nappal viselhető s igen olcsó.

Darabja 5 frt. kétoldalu 10 frt. — Szétküldés bérmentve! — **Kapható a föltalálónál:**

PAPP LÁSZLÓ „Arany Kereszt” kötszertárában. Budapest, VI. ker.

Andrássy-ut 76. szám.

Ugyanott mindennemű óvszerek kitűnő minőségben 2, 3, 4, és 6 forintért tucatonként kapható.

Eltűnt. (Bűnügyi regény).

36.

— Csakugyan kötelességem vezetett önhöz, — válaszolt Menyhért.

— Milyen zordan hangzik ez, — folytatá a hölgy, nyilván azzal az igyekezettel, hogy a társalgást könnyed, tetszetős modorban vezesse. — Nem kellene-e hinni, hogy gonosztettet követtem el és ön azért keres fel, hogy kutasson.

A kapitány a hölgyel szemben foglalt helyet, mert belátta, hogy célját legjobban úgy érheti el, ha udvariasan társalog.

— Nem tételezem fel önről, hogy büntettet követhetne el, — válaszolt. — Legfeljebb könnyen megbocsáthatót.

— Kapitány ur csodálom éles látását. A szemrehányás, melylyel barátaim illetnek, nem más, mint hogy tulságossan jószívű vagyok. Magam is azt hiszem, s megvagyok győződve, hogy barátaim nem mondanak valótlan. Ha szerencsém volna, hogy jobban ismerne, önnek is az volna a véleménye. Jó szívem ugyan balgaságra csábíthat, ki ne követne el efféle, amíg fiatal, de sohasem büntetetre.

— Ugy van. S most engedje meg, hogy néhány kérdést intézhessek önhöz.

A hölgy nyugodtan, mosolyogva hajtotta fejét a kerevet támlájára.

— Ösmerte Vizzay bárót? — kérdezé Menyhért. — Barátja volt önnek?

— Kapitány ur, ezzel a kérdéssel szívem titkaiba avatkozik! Ezt volta-

képpen nem kellene megengednem, ám a rendőrségnek engedelmességni kell. Igenis, Vizzay barátom volt.

— Mióta ösmerte?

— Már évek óta. Szorgalmassan, sűrűn látogatott meg, mert szívesen ivott meg nálam egy pohár teát vagy bort, vig csevegés közben.

Menyhért mosolygott.

— Tudta, hogy völegény volt?

— Bizonyára, ő maga mondta el nekem. Hiszen csak barátságban voltunk egymással. Kapitány ur, egy férfi eljegyezheti magát és házasodhatik is, mindazáltal mégis lehet barátnője.

— Igen, igen! Barátság és szerelem két különféle fogalom.

— Igazán örvendek, hogy ön is elismeri ezt.

— Tudja, hogy Vizzay báró eltűnt?

— Természetesen! Nem maradhatott előttem titok, hisz az egész város beszél róla.

— Hogyan magyarázza meg eltűnését? Hiszen közelebről ismerte.

— Kapitány ur, előttem is csak oly rejtély ez, mint barátjai előtt, mint ön — mint az egész város előtt.

— Mindazonáltal mindenki valami véleményt alkotott magának a dologról, én is csak a véleményét szeretném tudni. A hölgyek rendszeren éleslátásuak.

— Ah, ön bokol! Mit érdekelheti a véleményem, amikor százszoronta többet tud mint én. Öszintén megvallva, én nem

is törődtem ezzel az ügyvel. Egyesek ezt állítják, hogy a bankár könyvelője ölte meg, mások meg, hogy megszökött, magam sem tudom, mit higgyek, mint-hvgy mindkét állítást valószínűtlennek tartom.

— Miért?

— Gyilkosság ellen fellázad az érzelmem, miért szökött volna meg lakodalma előtt egy szép és gazdag leány elől, azt meg nem foghatom.

— Tudja, hogy a bankár gazdagsága nem bizonyult igaznak.

— Helyes — de akkor még az egész város gazdagnak hitte, Vizzay is.

— Honnan tudja ön ezt?

Földi Ida mosolygott.

— Gondolja, hogy máskülömben jegyet váltott volna a bankár leányával? Egy polgári leánnyal? Az arisztokrata urak nagyon büszkék.

Nem szerette tehát menyasszonyát?

A hölgy csak a vállát vonogatta.

— Nem tudom, — válaszolt.

— Mikor volt Vizzay báró legutoljára önnél? — folytatá könnyedén, szinte társalogva a kapitán.

A kérdezett hallgatott egy pillanatig, tekintete elkerülte Menyhértet.

— Nem emlékszem. Sokszor jött, néha csak rövid időre, máskor meg tovább maradt.

Csakugyan nem emlékszik már pontosan.

— Nem.

az eseményeket fényképfelvételekben és rajzokban mutatja be. Levelezői vannak a világ összes nevezetesebb városaiban és egész Magyarországon. A Magyar Hirlap szépirodalmi közleményei elsőrangúak. Eredeti tárczái a legjelesebb magyar írók tollából valók. Fordított tárczáiban a világirodalom kitünőségeit mutatja be. Regényei magas színvonalúak és érdekfeszítők. Minden előfizető hónaponként egy-egy rendkívüli érdekes magas színvonalú szépirodalmi kötetet kap teljes díjtalanul. Az egész esztendő folyamán tehát tizenkét gyönyörű ingyen könyvhöz jutnak az állandó előfizetők. A Magyar Hirlap előfizetési árai: Egy hónapra 2 kor. 40 fill. Negyedévre 7 kor. Félévre 14 kor. Egyes szám ára 8 fillér vidéken 10 fillér. Mutatványszámot kívánatra bárkinek küldünk. Magyar Hirlap V., Honvéd-utca 10.

— **Harapos korcsmáros.** Takács Imre csilizradványi lakos néhány korona tartozását akarta leróni Schmied Mihály korcsmárosnál, ki Takácsot azzal gyanúsította meg, hogy udvaráról nagyobb mennyiségű kukoricát ellopt. Az ebből támadt perlekedés verekedéssé fajult, melynek hevében Schmied Takács arcát összeharapdálta. A harapos korcsmárost súlyos testi sértés miatt feljelentették.

— **Legalkalmasabb karácsonyi ajándék** Dr. Csókás Vidor „Gyémántok“ című imakönyve elhagyta a sajtót. Az imakönyv mindössze 6—4½ cm. nagyságú, de azért megvannak benne az összes imák, melyekre az Isten után sovárgó léleknek szüksége van. Ez az első imakönyv, melyben már az a fohász is befoglaltatik, melyet Pius pápa rendeletéből a földkerekség minden templomában a mise után mondani kell. Ezen rendelet kiadása óta ugyanis aligha jelent meg imakönyv, a régi-ebekben pedig nincs meg. A gyémántkiadású könyvecske úri nők és urak számára készült, kik nem szeretnek nagy könyvet vinni magukkal a templomba, mert istentisztelet után látogatásokat tesznek. Ezen könyvecske bármily kis helyen elfér. Megrendelhető Kovács Gyula könyvkereskedőnél Nagybányán. Vászongötésben aranyozva 1 K és 1 K 20 f. bőrkötésben vattázott táblában 1.60—2—2.40 f. portómentes küldéssel. Kapható és megrendelhető a „Pannónia“ könyvkereskedésben Komárom Baross-utca 74.

Felolós szerkesztő: **Berinkei Bálint.**
Nyomatta a kiadó-tulajdonos: **Pannónia** könyvnyomda

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A gútai aut. ort. izr. hitközség eljárásága részéről közhírré tétetik, miszerint a templom építése céljából kiadott részvénykötvények közül folyó hó 6-án a következő számú 10 db. került kisorsolásra: 55, 130, 169, 176, 259, 304, 329, 386, 406, 459. Ezennel felhívtnak nevezett kötvények tulajdonosai, hogy ez ügybeni követeléseiket alulírott elnökségnél bejelenteni méltóztassanak.

Kelt Gútán, 1905. december 8-án.

A hitközség nevében
Kohn Vilmos,
hitközségi elnök.

Pályázat.

A komáromi iparos tanoncz iskolánál megüresedett előadó-tanítói állásra, mely után óradíjas fizetés jár, az iparostanoncz iskolai bizottságnak f. év december hó 1-én hozott határozata folytán pályázatot hirdetek.

A kellően felszerelt pályázati kérvények f. év december hó 18-áig nálam, vagy az iskola igazgatójánál nyújtandók be.

Komárom, 1905. december 3-án.

Kirchner Mihály,
elnök.

**A miniszteri határozattal
hatóságilag engedélyezett .**
„ÉRTESÍTŐ“ iroda
Budapesten VI. Szondi-u. 28
Eszközül és közbejár mindennemű ka-
tonal, illetései, honosítási, házassági,
közigazgatási és kölesön ügyekben. —
Értesítéssel díjtalanul szolgál, levélbeli megkeresésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös
fóliával: „J. Pserhofer“.

József császár ideje óta, tehát több mint 120 év óta mint **legrégibb, fájdalom nélkül hashajtó házi-szert** ismerik és sok orvos sürgősen ajánlja a **rossz emésztés és duzzadás** minden következménye ellen, mint az **epicirkuláció zavara, májbaj, székeliika, aranyér, a belek petyhüdsége** stb., **vérisztító tulajdonságai** következtében kitűnő **vér-szegénység, ideges fájás, sárgaság** stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . K. —.12
1 tekerés 6 skatulyácskával . K. 2.10

A pénz előleges beküldés esetén ára portómentes megküldésével együtt

1 tekerés . . . K.	2.60
2 . . . K.	4.70
3 . . . K.	6.80
4 . . . K.	8.00
5 . . . K.	10.50
10 . . . K.	18.50

— Egyedüli készítőhely: —

Pserhofer J. gyógyszerháza

Wien, I., Singerstrasse 15.

Rikkancsok a legmagasabb díjazás mellett felvétetnek a „Pannónia“ könyvkereskedésben.

Rikkancsok!

== Rum, tea és tea sütemény. ==

:: Karácsonyi ünnepekre ::

tisztelettel ajánlok

Erdélyi diót, mákot, mandolát, mazsolát és feltörött mogyorót.

Karácsonyi disz ozukorkákat és színes gyertyákat.

Nagy készlet Prágai sonkában és füstölt karajban.

Mindennemű e szakmában vágó áruknak pontos és szolid kiszolgálása

GULYÁS ZS. fűszerkereskedése

Komárom, Klapka-tér.

Saját termésű idei monostori **Risling** bor 1 liter **10** kr.

Különféle páczolt és kocsonya halak.

FIDIBUSZ

! A legkitünőbb és legolcsóbb élelap !

Szerkeszti: **HELTAI JENŐ.**

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herezeg Ferenc, Ignóus, Lovik Károly.

Képei javát Cserna Rezső, Csók István, Garay Akos, Gulázy Lajos, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Kernstock Károly- Márk Lajos, Linek Lajos, Vesztróczy Manó rajzolja.

Péntek délelőtt már kézhez kapják a vidéki **FIDIBUSZ-t!** előfizetők a

Előfizetési ára páratlanul olcsó:

Egész évre 6 Kor. | Negyedévre 1 K. 50 f.
Félévre 3 Kor. | Egy óra 50 fillér,

Egy szám ára 5 kr. (10 fill.)

Friss, vidám, pajkos, eredeti, eleven, érdekes, bátor, díszesen illusztrált heti élelap.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld.

a **FIDIBUSZ** kiadóhivatala
Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Jó és olcsó, ideális és egyetlen a **Mária Joseph park** közelében

Remek kilátás a park, tó, sziget, hid, barlang vizesés stb.-re. Tiszti szállások. Villanyos megállóhely Fácán-utca sarkán.

Borosgyánkö Linoleum padló festék.